

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 202. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358990944/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

tyske Literatur er i dette Tidsrum forholdsvis oprindelig ved sit Sigte og sit Indhold. Den danske fortsætter dels en særligt nordisk Aare, dels bygger den paa Grundlag af den tyske. De danske Forfattere har gennemgaaende læst og tilegnet sig de tyske, hvorimod disse aldrig har læst de danske Skribenter eller modtaget nogen Paavirkning af dem. Steffens, som bibringer os Stødet fra Tyskland, er Schellings afgjorte Lærning. Bevissted er dette Stykke af et Brev fra Steffens til Schelling: «Jeg er Deres Elev, helt igennem Deres Elev. Alt, hvad jeg kan yde, tilhører oprindeligt Dem. Det er ikke en forbigaaende Følelse, det er en fast Overbevisning, jeg har om at det forholder sig saaledes, og jeg skatter mig derfor ikke ringere. Naar jeg da engang har frembragt et i Sandhed betydeligt Værk, som jeg gad kalde mit, og naar det er blevet anerkendt, da vil jeg offentlig træde frem, med Begejstringens Varme nævne min Lærer og række Dem den vundne Laurbærkrans»⁶⁾.

I dette Forhold til Tyskland ligger flere Følgesætninger: I Tysklands Poesi mere Liv, i Danmarks tilsvarende Poesi mere Kunst. Det er Tyskland, som graver Æmaerne op. Den Literatur, som med Romantiken begynder, lever og aander i inderlige Stemninger, svælger i Følelser, tumler med Spørgsmaal, skaber Former, som den selv uophørligt slaar itu. Den danske Literatur modtager de af Liv sprudlende Stoffer og Tanker, og det lykkes den ofte at give dem en mere sikker Form og et meget klarere Udtryk, end de fik i deres Hjemstavn. (Man tænke f. Eks. paa Heibergs Forhold til Tieck.) Dels anvender og bearbejder den dem, dels fremstiller den beslægtede Tanker i gunstigere og mere plastiske Stoffer som f. Eks. i det Materiale, den nordiske Oldtid afgav.

Saaledes sker det, som jeg engang har skrevet: Paa dansk Grund fik Romantiken større Klarhed og mere Form. Den blev mindre natlig, den vovede sig tilsløret ud i Solen. Den følte, at den var kommen til et ædrueligt og besindigt Folk, der endnu ikke var blevet ganske enigt med sig selv, om ikke Maanens Skin var unaturligt og sentimentalt. Den steg op af Bjergetes Minegange, hvorfra Novalis i sine Bjerghandsange første Gang havde manet den frem, og slog med Vaulundur paa Bjergetes Side, saa det revnede og lagde alle sine Skatte for Dagen i Dagens

⁶⁾ G. L. Plitt: *Aus Schellings Leben*. I. 309.